

6

Stemming Voorstel wijziging Grondwet tot opnemning van een algemene bepaling

Aan de orde is **de stemming** in verband met het wetsvoorstel **Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering van de Grondwet, strekkende tot het opnemen van een algemene bepaling (34516)**.

(Zie vergadering van 20 februari 2018.)

De voorzitter:

Aan de orde zijn de stemmingen. Ik heet de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, die namens de regering bij de stemmingen aanwezig is, van harte welkom in de Eerste Kamer. Het is haar eerste optreden hier in dit huis en ik wens haar veel wijsheid toe in de uitoefening van haar functie.

We stemmen eerst over het wetsvoorstel 34516, Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering van de Grondwet, strekkende tot het opnemen van een algemene bepaling.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer Sini (PvdA):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Namens mijn fractie dank ik de minister voor de beantwoording van onze vragen. Graag had mijn fractie gezien dat de regering aan de algemene bepaling had toegevoegd "de overheid waarborgt en eerbiedigt de menselijke waardigheid". Hoe minimaal de huidige voorgestelde formulering ook is, deze biedt mijn fractie voldoende aanknopingspunten om voor het wetsvoorstel te stemmen. De meerwaarde van de voorgestelde bepaling is dat die de belangrijkste juridische en staatkundige uitgangspunten van ons land tot uitdrukking brengt: Nederland is een democratische rechtsstaat. Dank u zeer.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Sini. Mevrouw Duthler.

Mevrouw Duthler (VVD):

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Twee weken geleden hebben wij een debat gevoerd over een wetsvoorstel tot het toevoegen van een ogenschijnlijk onschuldige algemene bepaling aan de Grondwet. Mijn fractie had behoefte aan een deugdelijke en degelijke nadere onderbouwing van nut en noodzaak van het wetsvoorstel. Zij heeft die niet gekregen. De argumenten van de waarborgfunctie die moet bijdragen aan een groter constitutioneel bewustzijn en de normatieve versterking van de grondrechten kregen onvoldoende invulling en konden mijn fractie niet voldoende overtuigen. Het debat zelf, dat onderdeel uitmaakt van de wetsgeschiedenis en daarmee medebepalend is voor de uitleg van het wetsvoorstel, droeg niet bij aan duidelijkheid en daarmee aan een vereiste wetgevingskwaliteit. Het argument van "baat het niet, schaadt het ook niet" acht mijn fractie te mager voor een aanpassing van de Grondwet. Om deze redenen zal zij tegen het wetsvoorstel stemmen.

delijkheid en daarmee aan een vereiste wetgevingskwaliteit. Het argument van "baat het niet, schaadt het ook niet" acht mijn fractie te mager voor een aanpassing van de Grondwet. Om deze redenen zal zij tegen het wetsvoorstel stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Duthler. Mevrouw Bikker.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Dank u wel, voorzitter. Onze vrijheden en onze democratische rechtsstaat zijn een kostbaar bezit, ontstaan en bevochten op cruciale momenten van de geschiedenis van ons land. Dat geeft die beginselen een diepte die nu te weinig uit de Grondwet spreekt. De fractie van de ChristenUnie steunt daarom de toevoeging van de algemene bepaling, omdat ze, zij het mager, toch iets meer tot uitdrukking brengt wat voor land Nederland is en heeft te zijn.

Mag ik meteen ook de motie die straks in stemming komt, meenemen in mijn stemverklaring?

De voorzitter:

Nee, ik zou het hier even bij laten.

Mevrouw Bikker (ChristenUnie):

Prima, dat is goed. Dank u wel. Dat was mijn stemverklaring.

De voorzitter:

Dank u wel. Nog andere stemverklaringen? Dat is niet het geval.

Ik stel voor te stemmen bij zitten en opstaan.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de ChristenUnie, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, 50PLUS, de OSF, de SP en D66 voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de leden van de fracties van de SGP, de VVD, het CDA en de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.